

**DÖWLET STATISTIK
HASABATLYLYGY**

**HASABAT “STATISTIKA HAKYNDÄ”
TÜRKMENISTANYŇ KANUNYNYŇ
22-NJI MADDASYNYŇ IKINJI BÖLEGINE
LAÝYKLYKDA TABŞYRYLÝAR**

“Statistika hakynda” Türkmenistanyň Kanunynyň 23-nji maddasynyň dördünji bölegine laýyklykda ilkinji statistik maglumatlar ýaşyryndyr we olar jemleýji statistik habarlary emele getirmek üçin peýdalanylýar

Türkmenistanyň Administratiw hukuk bozulmalary hakynda kodeksiniň 289-njy maddasyna laýyklykda döwlet statistik hasabatlaryny bermek möhletleriniň bozulmagy, hasabatlylygyň nädogry ýa-da ýoýulan maglumatlarynyň döwlet statistika edaralaryna berilmegi üçin administratiw jogapkärçilik belленendir

Forma № 6-z (işgärler)

HRBNGU

0610019

**KÄRHANANYŇ, EDARANYŇ, GURAMANYŇ
IŞGÄRLERINIŇ SANY, BÖLÜNIŞI WE HÜNÄRMENLIK
OKUWLARY BARADA HASABAT**

20 ____ ýyl boýunça

Türkmenistanyň
Statistika baradaky döwlet komitetiniň
2022-nji ýylyň 19-njy dekabryndaky
№ 98 buýrugy bilen tassyklanyldy

Ýyllyk

Tabşyryjalar:

1. Eýeçiligiň görnüşine garamazdan kärhanalar, edaralar, guramalar, şahamçalar we wekillikler 20-nji ýanwara çenli:

- a) ýerleşýän ýerindäki statistika edarasyna;
- b) özünden ýokarda durýan edarasyna.

2. Işini “Uglewodorod serişdeleri hakynda” Türkmenistanyň kanunyna laýyklykda amala aşyrylýan kärhanalar - Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetine hasabat 20-nji ýanwara çenli tabşyrmaly.

3. Ministrlikler we pudaklaýyn dolandyryş edaralary jemleýji hasabaty Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetine hasabat döwründen soň 1-nji fewrala çenli tabşyrmaly.

Hasabat tabşyryjan hojalyk subýektiniň ady _____

Poçta salgysy _____

(poçta indeksi, ýerleşýän ýeriniň ady, köçe, jaý №, telefon, faks , E-mail)

HSUK boýunça kod

--	--	--	--	--	--	--	--

HSUK boýunça
şahamçanyň kody

--	--	--

1 BÖLÜM. İŞGÄRLERİN SANANYŇ BILIM DEREJESI WE ÝAŞ TOPARLARY BOÝUNÇA BÖLÜNIŞI

Görkezijileriň atlary	Setiriň №	Hem-mesi	şolardan:		Ýolbaş-çylyr	şolardan:		Hünär-menler	şolardan:	Beýleki gullukçylyr	şolardan:	Işçiler	adam	
			aýal-gyzlar	Ýolbaş-çylyr		aýal-gyzlar	aýal-gyzlar						aýal-gyzlar	aýal-gyzlar
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Ýylyň ahyryna sanaw boýunça işgärleriň sany (02-07 setirleriň jemi)	01													
şol sanda bilimi bolanlar:														
ýokary okuw mekdebinden soňky hünär	02													
ýokary hünär	03													
orta hünär	04													
başlangyç hünär	05													
umumy orta	06													
esasy orta	07													
01 setriden: ýaşlary boýunça														
18 ýaş çenli	08			X	X									
18 – 20 ýaşdakylar	09			X	X									
21 – 22 ýaşdakylar	10													
23 – 24 ýaşdakylar	11													
25 – 29 ýaşdakylar	12													
30 – 34 ýaşdakylar	13													
35 – 39 ýaşdakylar	14													
40 – 49 ýaşdakylar	15													
50 – 56 ýaşdakylar	16													
57 – 61 ýaşdakylar	17													
62 we ondan ýokary	18													
01 setirden: pensionerler*	19													
maýyplygy bolan adamlar	20													
göwrelilik we çaga dogurmak boýunça, çaga seretmek boýunça rugsatdaky işgärler	21													
daşary ýurt raýatlar	22													X

* hasaba alynýan işgärler (aýal-gyzlar 57 ýaş we ondan ýokary, erkekler 62 ýaş we ondan ýokary)

4 BÖLÜM. HÜNÄRMENLIK BILIMLERI BOLAN IŞGÄRLERİN SANAW BOÝUNÇA BÖLÜNIŞI

Görkezijileriň atlary	Setiri ň№	Hem- mesi	şolardan:	Ýolbaş- çylyr	şolardan:	Hünär- menler	şolardan:	Beýleki gullukçylyr	şolardan:	Işçiler	şolardan:	adam
			aýal- gyzlar		aýal- gyzlar		aýal- gyzlar		aýal- gyzlar		aýal- gyzlar	aýal- gyzlar
A	B	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ýylyň ahyryna sanaw hünärmenlik bilimleri bolan işgärleriň sany (02, 03, 05, 07 setirleriň jemi)	01											
şol sanda:												
ýokary okuw mekdebinden soňky hünär bilimi hakynda diplomy bolan	02											
ýokary hünärmenlik bilimi hakynda diplomy bolan	03											
şolardan:												
35 ýaş çenli ýaşlar	04											
orta hünärmenlik bilimi hakynda diplomy bolan	05											
şolardan:												
35 ýaş çenli ýaşlar	06											
başlangyç hünärmenlik bilimi hakynda diplomy (şahadatnamasy) bolan	07											
şolardan:												
35 ýaş çenli ýaşlar	08											

Ýolbaşçy

_____ (F.A.A.)

_____ (goly)

Ýerine ýetiriji

_____ (wezipesi)

_____ (F.A.A.)

_____ (goly)

« _____ » _____ 20 ____ ý.
(hasabatnyň doldurylan senesi)

« _____ » _____ 20 ____ ý.
(hasabatnyň statistika edarasyna tabşyrylan senesi, statistika edaralary tarapyndan doldurylýar)

_____ (habarlaşmak üçin telefon belgisi)

GYSGAÇA GÖRKEZMELER

№ 6-z (işgärler) forma boýunça hasabaty eýeçiligiň görnüşine garamazdan kärhanalar, edaralar, guramalar, şahamçalar we wekillikler tabşyryrlar.

№ 6-z (işgärler) döwlet statistik hasabatlylygyň formasy Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň 2019-njy ýylyň 30-njy noýabryndaky № 130 buýrugy bilen İşgärleriň sanynyň we iş hakynyň statistikasy boýunça gollanma laýyklykda doldurylýar.

1 bölüm. İşgärleriň sanynyň bilim derejesi we ýaş toparlary boýunça bölünişi

İşgärleriň sanaw boýunça sany “İşgärleriň sanynyň we iş hakynyň statistikasy” gollanmanyň 2 bölümüne laýyklykda hasaplanýlar.

Ýylyň ahyryna sanaw boýunça işgärleriň sany ýyllyk meýilnamasynyň soňky iş gününde kärhananyň işgärleriniň sany hasaplanýlar

İşgärler topara degişli edilende Türkmenistanyň “Türkmenstandartlary” Baş döwlet gullugy tarapyndan 2010-njy ýylyň 10-njy dekabrynda 201 belgi bilen tassyklanany we işe girizilen Türkmenistanyň işgärleriniň hünärleriniň we gullukçylarynyň wezipeleriniň döwlet klassifikatoryndan (IHGWKD) ugur almaly.

Ýolbaşçylaryň toparyna belli bir ygtyýarlyklaryň çäklerinde guramalaryň, degişli düzüm birlikleriniň, işgärleriň işlerini guraýanlar, ugrukdyryjylar, utgaşdyryjylar we gözegçilik edýänler: guramalaryň ýolbaşçylary, aýrybaşgalaşdyrylan bölümçeleriň ýolbaşçylary we olaryň orunbasarlary, düzüm birlikleriniň ýolbaşçylary (bölümiň başlygy, ussa, tejribehananyň müdiri we beýlekiler) we olaryň orunbasarlary degişli.

Hünärmenleriň toparyna hünär işiniň belli bir görnüşü boýunça ýörite bilimi, endigi, başarnygy we tejribesi bolanlar degişli.

Bank ulgamyndaky kassirler hünärmen toparyna degişli bolup durýar.

Beýleki gullukçylaryň (tehniki ýerine ýetirijileriň) toparyna göniden-göni ýolbaşçynyň, hünärmeniň gözegçiligi astynda düzgünleşdirilen, degişli düzüm birliklerine girýän döwürleýin gaýtalanýan işler degişli.

İşçilere göniden-göni maddy gymmatlyklary döretmek işleri bilen meşgullanýanlar, şeýle hem abatlaýyş işleri, ýükleri daşamak, ýolagçylary gatnatmak, maddy hyzmatlary ýerine ýetirmek bilen meşgullanýanlar: maşinistler, mehanikler, sürüjiler, ýükçiler, howly süpürjiler, tam süpürjiler, çaplarlar, garawullar we beýlekiler degişli.

İşgärleriň bilim derejesi işgäriň tamamlan bilim sanyndan iň ýokary derejesi boýunça kesgitlenilýär.

Ýokary okuw mekdeplerinde okaýan işgärler barada maglumatlar olaryň ýokary okuw mekdebinde girmänkä alan bilimi boýunça görkezilýär.

Başlangyç hünärmenlik bilimi bolan işgärler barada maglumatlar 06 we 07 setirler boýunça görkezilmeýär.

İşgärleriň ýaş toparlaryny sanaw boýunça sanyny paýlamak (08-18 setirler aralygynda) hasabat ýylynyň ahyryna olaryň dolan ýaşlarynyň sany boýunça amala aşyrylýar.

1-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3,5,7,9-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 4,6,8,10-njy sütünleriň jemine deňdir

2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

6-nji sütüniň degişli setirler boýunça 5-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

8-nji sütüniň degişli setirler boýunça 7-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

10-njy sütüniň degişli setirler boýunça 9-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

01-nji setiriň degişli sütünler boýunça 02-07-nji setirleriň jemine degişli sütünler boýunça deňdir

01-nji setiriň degişli sütünler boýunça 08-18-nji setirleriň jemine degişli sütünler boýunça deňdir

1-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 2-nji sütüniň 17-nji setiri we 1-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

2-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 2-nji sütüniň 17-nji setiri we 2-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

3-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 4-nji sütüniň 17-nji setiri we 3-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

4-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 4-nji sütüniň 17-nji setiri we 4-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

5-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 6-njy sütüniň 17-nji setiri we 5-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

6-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 6-njy sütüniň 17-nji setiri we 6-njy sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

7-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 8-nji sütüniň 17-nji setiri we 7-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

8-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 8-nji sütüniň 17-nji setiri we 8-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

9-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 9-nji sütüniň 17-nji setiri we 9-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

10-nji sütüniň 19-njy setiri boýunça 10-nji sütüniň 17-nji setiri we 10-nji sütüniň 18-nji setiriň jemine deňdir

20-nji setir 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi bolmaly
21-nji setir 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi bolmaly

2 bölüm. Işgärleriň sanynyň milleti boýunça bölünişi

2 bölümde kärhanalaryň, edaralaryň, guramalaryň, şahamçalaryň we wekillikleriniň işgärleriniň milli düzümi barada maglumatlar görkezilýär. 01-nji setir degişli sütünler boýunça 02-10-njy setirleriň jemine degişli sütünler boýunça deňdir

2-nji bölümüň 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümüň degişli sütünler boýunça 01-nji setire deň bolmaly.

3 bölüm. Işgärleriň hünärmenlik okuwlary

3 bölümde göniden-göni guramada okuw geçen işgärler (işçiler we beýleki gullukçylar) barada, şeýle hem hünär derejesiniň ýokarlanmagyny we işgärleri gaýtadan taýýarlamagy üpjün edýän bilim edaralarynda (bilim edaralarynyň bölümlerinde) guramanyň ibermeği bilen okadylan işgärler barada maglumatlar görkezilýär.

Hasabatyň 2 bölümünde aşakdaky işgärler barada maglumatlar görkezilmeýär:

- kompýuter taýýarlygy, daşary ýurt dilleri we beýleki okuw kurslary (okaýanlaryň serişdeleriniň hasabyna);
- önümçilik konferensiýalaryna, maslahatlara, leksiýalara gatnaşanlar;
- hasabat ýylynda ýokary, orta we başlangyç hünärmenlik bilimini almagy üpjün edýän edaralarda okanlar ýa-da tamamlanlar;
- ýylyň dowamynda täze hünärler öwredilen ýa-da hünär derejesini ýokarlandyran, ýöne hasabat düzülen pursatyna işgäriň öz islegi boýunça ýa-da başga sebäplere görä işden boşadylanlar;
- beýleki guramalardan okuwa iberilenler.

Hasabatda ýylyň dowamynda birnäçe görnüşler boýunça (hünär derejesini ýokarlandyrmak, işgärleri taýýarlamak we gaýtadan taýýarlamak ýa-da maksatlaýyn kurslar), okuw geçen işgär barada maglumatlar okuwyň her bir görnüşi boýunça görkezilýär (02 – 05 setirler), 01 setirde näçe gezek okuw geçen bolsa şonça gezek görkezilýär. Eger okuwyň dowamynda işgär okuwyň şol bir görnüşi boýunça birnäçe gezek okuw geçen bolsa, onda okuwyň şol görnüşi boýunça maglumatlar diňe bir gezek görkezilýär.

Tehnikany ulanmagyň kadalary, tehniki howpsyzlyk, ýol hereketiniň düzgünleri, önümçilik arassaçylyk işleri (sanminimum) boýunça, şeýle hem ýangyna garşy gorag serişdelerini öwrenmek we raýatlyk goranmasy baradaky maglumatlar hasabata goşulmaýar.

Ýolbaşçylaryň we hünärmenleriň hünär derejesini ýokarlandyrmak goşmaça bilime degişli we oň alnan esasy bilimiň degişli derejesinde işgäriň hünärmenlik biliminiň we endikleriniň çuňlaşdyrylmagyny üpjün edýär we bellenen nusgada hünär derjesiniň ýokarlandyrylandygy barada şahadatnama bilen tassyklanylýar.

Işgärleriň ýolbaşçylarynyň we hünärmenleriň stažirowkasy täze usullary, tehnologiýalary we hünärmenlik işiniň elementlerini, guramanyň gös-göni özünde gazanylan ýa-da ulanylýan beýleki üstünlikleri özleşdirmek maksady bilen geçirilýär. Stažirowka hünär derejesi ýokarlandyrylanda we gaýtadan taýýarlanylanda okuwyň özbaşdak görmüşi ýaly we okuw meýilnamasynyň bir bölegi ýaly hem bolup biler.

Ýolbaşçylaryň we hünärmenleriň gaýtadan taýýarlanmagy ýokary we orta hünärmenlik biliminiň derejesinde degişli ugurdan täze hünär derejesiniň alynmagyny üpjün edýär we diplom (sertifikat) bilen tassyklanylýar. Gaýtadan taýýarlamak hünär boýunça ýokary ýa-da orta hünärmenlik bilimini bermeyär.

Işgärleriň, şeýle hem taýýarlyk derejesi ýokary, orta hünärmenlik bilimini talap etmeýän gullukçylaryň (soňra beýleki gullukçylar) üznüksiz hünärmenlik okuwy okuwyň aşakdaky görnüşlerini öz içine alýar: hünär derejesiniň ýokarlandyrylmagy; hünärmenlik taýýarlygy we gaýtadan taýýarlyk; maksatlaýyn kurslar.

Işgärleriň hünär derejesiniň ýokarlandyrylmagy – bu işgärleriň hünärmenlik bilimini, başarnyklaryny we endiklerini çuňlaşdyrmaga, giňeltmäge we täzelemäge gönükdirilen we has ýokary tarif razryadlaryny (klaslary, kategoriýalary) almaga gönükdirilen üznüksiz hünärmenlik okuwynyň görnüşidir.

Işgärleriň (beýleki gullukçylaryň) hünärmenlik taýýarlygy – bu oň işgäriň (beýleki gullukçylaryň) hünäri bolmadyk şahslar tarapyndan hünär (wezipe) alynmagyna gönükdirilen hünärmenlik biliminiň görnüşidir.

Guramalarda boşadylan ýa-da işçiniň (beýleki gullukçynyň) täze hünäri almaga isleg bildiren işçileriň (beýleki gullukçylaryň) hünärmenlik taýýarlagyny amala aşyrmak maksady bilen guralýar.

Gaýtadan taýýarlyk guramalarda işden boşadylan ýa-da täze hünär (beýleki gullukçylaryň wezipesi) edinmäge isleg bildiren işgäriň hünärmenlik okuwy üçin guralýar.

Maksatlaýyn kurslar – işgärleriň (beýleki gullukçylaryň) täze tehnikany, enjamlary, materiallary, tehnologik prosesleri, zähmeti guramagyň öndebaryjy görnüşleri, zähmet kanunçylygyny, enjamlaryň tehniki taýdan ulanylyşynyň düzgünlerini, zähmet howpsuzlygynyň talaplaryny, önümiň hiliniň ýokarlandyrylmagy bilen baglanyşykly meseleleri we anyk tehniki, ykdysady we beýleki wezipeleriň çözülmegine gönükdirilen beýleki meseleleri öwrenmekleri üçin guralan üznüksiz hünärmenlik biliminiň görnüşidir.

Maksatly kurslar şeýle hem tehnologik we önümçilik prosesleriniň, hyzmat edilýän enjamlaryň aýratynlyklaryny, zähmet hakynyň tölenişini guramak bilen

baglanyşykly meseleleri öwrenmekleri, goýberilýän önümleriň we ýerine ýetirilýän işleriň hiline bildirilýän talaplar bilen tanyşmalary üçin guralýar.

- 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3,5,7,9-njy sütünleriň jemine deňdir
- 2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 4,6,8,10-njy sütünleriň jemine deňdir
- 2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 4-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 6-nji sütüniň degişli setirler boýunça 5-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 8-nji sütün degişli setirler boýunça 7-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 10-njy sütüniň degişli setirler boýunça 9-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça 02-05-nji setirleriň jemine degişli sütünler boýunça deň bolmaly
- 06-njy setiriň degişli sütünler boýunça 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 07-nji setiriň degişli sütünler boýunça 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 08-nji setiriň degişli sütünler boýunça 01-nji setiriň degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4 bölüm. Hünärmenlik bilimleri bolan işgärleriň sanaw boýunça bölünişi

4 bölümde diplom (şahadatnama) bilen tassyklanan hünärmenlik bilimleri bolan işgärler barada maglumatlar görkezilýär. İşgärler iň ýokary bilim derejeleri boýunça bölünýärler.

- 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3,5,7,9-njy sütünleriň jemine deňdir
- 2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 4,6,8,10-njy sütünleriň jemine deňdir
- 2-nji sütüniň degişli setirler boýunça 1-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 4-nji sütüniň degişli setirler boýunça 3-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 6-nji sütüniň degişli setirler boýunça 5-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 8-nji sütüniň degişli setirler boýunça 7-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly
- 10-njy sütüniň degişli setirler boýunça 9-nji sütüniň degişli setirler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 02-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 02-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

4-nji bölümiň 03-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 03-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

04-nji setirine degişli sütünler boýunça 03-nji setirine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 05-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 04-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

06-njy setirine degişli sütünler boýunça 05-nji setirine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly

4-nji bölümiň 07-nji setiriň degişli sütünler boýunça 1-nji bölümiň 05-nji setirine degişli sütünler boýunça deň bolmaly

08-nji setirine degişli sütünler boýunça 07-nji setirine degişli sütünler boýunça kiçi ýa-da deň bolmaly